Türkiye Cumhuriyeti, Katar Devleti ve İran İslam Cumhuriyeti Hükümetleri Arasında Ekonomik İşbirliği ve Ticaretin Güçlendirilmesi amacıyla Uluslararası Ulaştırma ve Transit Trafiğin Kolaylaştırılması Hakkında Mutabakat Zaptı

Giriş

Bundan sonra "Taraflar" olarak adlandırılacak olan Türkiye Cumhuriyeti, Katar Devleti ve İran İslam Cumhuriyeti Hükümetleri;

İşbirliğini desteklemek ve pekiştirmek ve ulusları arasındaki ekonomik ilişkileri bölgesel ve küresel düzeyde geliştirmek arzusuyla,

Taraflar arasındaki ekonomik işbirliğinin ilerlemesine katkıda bulunmak ve ticari mübadelenin kapsamını genişletmek amacıyla özellikle ekonomik işbirliği ve ticaret alanlarında dostane ilişkileri geliştirmek ve güçlendirmek isteğiyle,

Bu amaçla, özellikle uluslararası taşımacılık işlemleri, transit trafik ve ilgili konularda Taraflar arasındaki ticari engelleri kademeli olarak ortadan kaldırmaya yönelik hükümler koyma kararlılığıyla;

Tarafların ülke sınırlarının taşımacılık alanında işbirliğinin geliştirilmesindeki önemini göz önünde bulundurarak, lojistik ve multimodal taşıma yeteneklerinden faydalanmak amacıyla;

Tarafların mevcut ulusal mevzuatlarına ve Tarafların üye olduğu veya imzacı olduğu uluslararası anlaşmalara ve taşımacılık standartlarına göre malların taşımasını ve transit geçişlerini geliştirme ve kolaylaştırma arzularını ifade etmek niyetiyle;

Aşağıdaki hususlarda anlaşmışlardır:

Madde (1)
Amaç

İşbu Mutabakat Zaptı'nın amacı, zamanı, maliyetleri ve prosedürleri optimize ederek, verimliliği artırarak, malların sorunsuz bir şekilde taşınması, transit geçişi ve aktarılması için tutarlı bir ulaştırma koridoru geliştirmek ve Taraflar arasındaki taşıma işlemleri için verimli bir ekonomik ortam sağlamaktır.

Madde (2)
Uluslararası Taşımacılık İşlemlerinin ve Transit Trafiğin Teşvik Edilmesine Yönelik Tedbirler

Taraflar, ülke sınırları arasındaki uluslararası taşımacılık işlemlerinin ve transit trafiğin teşvik edilmesi için gerekli tedbirleri alacaklardır. Tedbirler aşağıdakileri içermekle birlikte bunlarla sınırlı kalmayacaktır;

1. Taraflar, ulusal mevzuatları ile uyumlu olarak, uluslararası taşımacılık ve malların ülke sınırları üzerinden transit geçişi ile ilgili etkin imkânlar sağlayacaklardır;

2. Taraflar, uluslararası transit ve taşıma koridoru üzerinde malların ve taşıma araçlarının hareketlerinin kolaylaştırılması amacıyla gerekli önlemleri alacaklardır;

3. Taraflardan her birinin ülke sınırlarında, kendi ulusal mevzuatları ve ikili/çok taraflı anlaşmaları ile uyumlu olarak transit serbestisi olacaktır;

4. Taraflar arasında, transit trafik herhangi bir gereksiz gecikme veya kısıtlamaya tabi tutulmayacaktır.

5. Tarafların transit trafiğine ilişkin uyguladıkları düzenlemelerden veya formalitelerden her biri, transit trafiğinde gizli ve/veya gereksiz kısıtlama oluşturacak bir şekilde uygulanmayacaktır;

6. Taraflar, sürücü vizelerinin itası ve aynı zamanda yük taşıma araçlarına yönelik prosedürlerin hızlandırılması amacıyla her türlü gayreti göstereceklerdir;

7. Kolay bozulabilir mallarda kaçınılabilir kayıpların ve bozulmaların önlenmesi amacıyla ve tüm yasal şartların yerine getirilmesi kaydıyla, Taraflardan her biri;

(a) normal koşullar altında, kolay bozulabilir malların gümrüklerden geçişlerini mümkün olan en kısa süre içerisinde sağlayacaktır;

(b) gümrük kapılarında ve limanlarda kolay bozulabilir malların geçişlerine öncelik verecektir;

(c) ihtiyaç duyulan muayeneleri planlarken, kolay bozulabilir mallara uygun önceliği verecektir;

(d) sınırlarında tarım ürünlerine ve kolay bozulabilir mallara ilişkin gerçekleştirilen transit işlemlerini kolaylaştıracaktır.

8. Taraflar, maliyetlerin azaltılması amacıyla İran ve Katar arasındaki denizyolu taşımacılığının genişletilmesi ve çeşitlendirilmesi imkânlarını araştırmak için her türlü gayreti ortak bir biçimde göstereceklerdir.

9. Taraflar, her fırsatta, kendi ulusal limanlarından aktarma yapılmasını teşvik edeceklerdir.

10. Taraflar, tüm taşıma zincirlerinde vakitli ve süratli işlem yapılmasını temin etmek amacıyla mevcut kural ve düzenlemelerini gözden geçirecek ve geliştirmeye çaba sarf edeceklerdir.

Madde (3)
Ortak Komite

1. Tarafların üst düzey yetkililerince temsil edildiği bir Ortak Komite kurulmuştur. Ortak Komite, işbu Mutabakat Zaptı'nın izlenmesinden sorumlu olacak ve Mutabakat Zaptı'nın hedefleri doğrultusunda uygulanmasını sağlayacaktır.

2. Ortak Komite işbu Mutabakat Zaptı'nın amacına yönelik olarak, aşağıdaki hususlar çerçevesinde, ancak bu hususlarla sınırlı olmamak üzere çalışacaktır:

   a) Taşımacılık süresinin kısaltılması, prosedürleri ve taşıma maliyetlerini azaltarak taşımacılık işlemlerinin kolaylaştırılması amacıyla gerekli önlemlerin alınması;

   b) İşbu Mutabakat Zaptı'nın uygulanmasının, uluslararası taşımacılık faaliyetlerinin işleyişinin ve Taraflar arasındaki transit trafiğin gözden geçirilmesi;

   c) İşbu Mutabakat Zaptı'nın işleyişi ve uygulanması ile ilgili özel konuların gözden geçirilmesi, değerlendirilmesi ve uygun görüldüğünde karara bağlanması;

   d) Taraflarca taşımacılık işlemlerinde hâlihazırda uygulanan ücretlerin gözden geçirilmesi;

   e) Gerekli görülmesi halinde, Tarafların ülke sınırlarındaki mevcut ve gelecekte yapılacak ulaştırma ve taşıma altyapı olanaklarına ilişkin hususların incelenmesi;

   f) Taraflar arasındaki uluslararası taşımacılık işlemleri, transit ve aktarma trafiği ile ilgili uyuşmazlıkların önlenmesinin ve çözülmesinin, uygun görüldüğü takdirde, kolaylaştırılması;

   g) Taraflar arasındaki uluslararası taşımacılık işlemleri ve transit trafiğin işleyişi ile ilgili hususların değerlendirilmesi ve uyarlanması. Taraflar, Ortak Komite tarafından onaylanan kararları kendi iç prosedür ve mevzuatlarına uygun olarak uygulayacaklardır.

   h) Taraflar arasında taşımacılık işlemlerinden kaynaklanan ticaret engellerinin bertaraf edilmesi imkânlarının gözden geçirilmesi;

   i) Taraflar arasındaki taşımacılık işlemlerinin kolaylaştırılarak ticaret hacminin artırılmasının ve Mutabakat Zaptı'nın hedeflerinin ilerletilmesinin yollarının araştırılması

   ve Tarafların kabul edebilecekleri diğer faaliyetlerde bulunulması.

3. Ortak Komite düzenli şekilde, yılda en az üç defa dönüşümlü olarak, Tarafların ülkelerinde toplanacaktır. Bununla birlikte Ortak Komite, talep üzerine gerektiğinde toplanacaktır. Taraflardan herhangi biri toplantı yapılmasını talep edebilir. Ortak Komitenin tüm kararları mutabakat ile alınacaktır. Ortak Komite Tarafların dış ticaret, gümrükler, ulaştırma ve ilgili diğer alanlardan sorumlu Bakanlıklarının, yetkili makamlarının, kurum ve kuruluşlarının üst düzey temsilcilerinden oluşacaktır. Taraflar, gerekli gördüklerinde özel sektör temsilcilerini Ortak Komite'ye davet edebilecektir.

4. Taraflar Ortak Komite toplantılarına katılımdan dolayı ortaya çıkan harcamalarını kendileri üstlenecektir. Toplantılar İngilizce olarak düzenlenecektir. Herhangi bir Tarafın kendi heyeti için tercüme kullanmaya karar vermesi halinde masrafları kendisi tarafından karşılanacaktır. Prensip olarak, müzakereler süresince kullanılacak tüm materyaller İngilizce olacaktır. Her Ortak Komite toplantıları sonrasında Toplantı Tutanağı imzalanacaktır.

5. Ortak Komite toplantısına ev sahipliği yapan Tarafça her toplantı için, mümkün olması halinde toplantıdan 3 hafta önce, Tarafların önerilerini içeren geçici bir gündem hazırlanacaktır. Geçici gündem diğer Taraflara en geç toplantıdan 14 gün önce iletilecektir.

6. Taraflar ticaret ve taşımacılık uygulamalarında Mutabakat Zaptı kapsamında ortaya çıkabilecek sorunlar konusunda yardımcı olacak temas kişilerini ilk Ortak Komite toplantısında birbirlerine bildirecektir.

7. Ortak Komite toplantılarına aşağıdaki Bakanlıklar tarafından koordine ve başkanlık edilecektir;

Türkiye Cumhuriyeti'nde: Ekonomi Bakanlığı
Katar Devleti'nde: Ekonomi ve Ticaret Bakanlığı
İran İslam Cumhuriyeti'nde: Karayolları ve Kentsel Gelişim Bakanlığı

Madde (4)
Katılım

Taraflar, üçüncü ülkelere bu Mutabakat Muhtırasına taraf olmaları için ortak bir davet iletebilirler. Üçüncü bir ülkenin katılımı bu Mutabakat Zaptının, 5. Maddenin 4. Paragrafı doğrultusunda değiştirilmesi yoluyla gerçekleştirilecektir.

Madde (5)
Uygulama, Geçerlik ve Yürürlüğe Girme

1. İşbu Mutabakat Zaptında yer alan hiç bir hüküm, Tarafların imzacı oldukları ikili, bölgesel veya çok taraflı anlaşmalarda, protokollerde, toplantı tutanaklarında veya Mutabakat Zabıtlarında yer alan hak ve yükümlülükleriyle çelişecek ve onları zayıflatacak şekilde yorumlanmayacaktır.

2. İşbu Mutabakat Zaptı hükümleri Taraflar üzerinde mali haklar ve yükümlülükler doğuracak biçimde yorumlanmayacak ve uygulanmayacaktır.

3. Taraflar arasında işbu Mutabakat Zaptı'nın yorumlanması ya da uygulanmasından doğan her türlü uyuşmazlık, 3. maddenin 2. fıkrasının (f) bendi hükümlerine halel getirmeksizin, dostane görüşmeler yoluyla çözümlenecektir.

4. Herhangi bir Taraf, işbu Mutabakat Zaptı'nda değişiklik önerebilir. İşbu Mutabakat Zaptı'nda yapılacak değişiklikler Tarafların yazılı mutabakatı ile yapılacak ve imzalanması üzerine yürürlüğe girecektir.

5. İşbu Mutabakat Zaptı, Taraflarca imzalanması üzerine yürürlüğe girecektir.

6. İşbu Mutabakat Zaptı otomatik olarak yenilenmek üzere bir yıl süreyle geçerliliğini koruyacaktır. Taraflardan her biri, işbu Mutabakat Zaptını feshetme niyetini diğer Taraflara yazılı olarak bildirebilir. İşbu Mutabakat Zaptı, bildirimden üç ay sonra feshedilecektir.

Yukarıdaki hususlar çerçevesinde, aşağıda imzaları bulunan imza sahipleri, hükümetlerince tam yetkilendirilerek işbu Mutabakat Zaptını imzalamışlardır.

İşbu Mutabakat Zaptı 26 Kasım 2017 tarihinde Tahran'da, her biri eşit düzeyde geçerli Türkçe, Arapça, Farsça ve İngilizce dillerinde üç orijinal nüsha olarak düzenlenmiştir. Anlaşmazlık halinde İngilizce metin geçerli olacaktır.

Türkiye Cumhuriyeti Adına	**Katar Devleti Adına**	**İran İslam Cumhuriyeti Adına**
Nihat Zeybekci	**Ahmed bin Jassim Al Thani**	**Mohammad Shariatmadari**
Ekonomi Bakanı	**Ekonomi ve Ticaret Bakanı**	**Sanayi, Maden ve Ticaret Bakanı**